

**Bộ Tư pháp
và Bảo vệ
người tiêu dùng
Liên bang**

Chức năng nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang

Cập nhật: ngày 15 tháng 6 năm 2016

1. Chức năng nhiệm vụ của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang

Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) trước hết là một Bộ soạn thảo luật và tư vấn cho các bộ liên bang khác trong việc chuẩn bị các dự thảo luật của họ. Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang soạn thảo các dự thảo luật và các qui định pháp luật trong các lĩnh vực chủ đạo của Bộ, chủ yếu là Dân luật, Luật Kinh tế và Thương mại, Luật Hình sự và các Luật Tố tụng.

Kể từ đầu nhiệm kỳ thứ 18 của Quốc hội Liên bang thì trong chính phủ liên bang Bộ BMJV còn chịu thêm trách nhiệm đề ra chính sách bảo vệ người tiêu dùng. Chính sách bảo vệ người tiêu dùng đề ra mục tiêu tạo cho người tiêu dùng những điều kiện hành động an toàn và tự quyết. Để giảm thiểu sự không cân bằng về cơ cấu giữa kinh tế và người tiêu dùng Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) muốn tạo được sự rõ ràng minh bạch, dễ hiểu và dễ so sánh các nguồn cung cầu. Các mục tiêu này phải đạt được qua các qui định pháp luật để củng cố và tăng cường vai trò của người tiêu dùng trên thị trường, nghiêm cấm việc lường gạt và lừa đảo và đảm bảo an toàn. Ngoài trách nhiệm soạn thảo luật và thực thi luật thì các chức năng khác là cung cấp thông tin và hướng dẫn cho người tiêu dùng cũng như hỗ trợ tiến trình đối thoại giữa các tác nhân khác nhau.

Thuộc vào những chức năng quan trọng nhất của Bộ BMJV còn là việc tham gia soạn thảo các dự thảo luật và dự thảo các văn bản qui phạm pháp luật của các Bộ khác và lưu ý đến sự phù hợp của các dự thảo này với hiến pháp và pháp chế nói chung cũng như lưu ý đến sự thống nhất về hình thức xây dựng pháp luật và một ngôn ngữ pháp luật trong sáng rõ ràng như có thể.

Quyền hạn và trách nhiệm đối với các cơ quan tư pháp, có nghĩa là đối với các Tòa án và các Viện Công tố, phần lớn nằm ở các Bang. Điều này phù hợp với Nguyên tắc Phân quyền phổ quát của Điều 30 của hiến pháp. Theo đó thì việc thực thi quyền hạn Nhà Nước và việc hoàn thành chức năng Nhà Nước là nhiệm vụ của các Bang, nếu hiến pháp không có những qui định khác. Điều 92 của hiến pháp cụ thể hóa điều này cho lĩnh vực tài phán.

Trên bình diện liên bang thì bên cạnh Tòa án Hiến pháp Liên bang, một cơ chế hiến pháp độc lập của Liên bang, còn có năm Tòa án Tối cao của Liên bang (Điều 95 của

hiến pháp) đã được thành lập, trong đó có ba tòa án thuộc lĩnh vực trách nhiệm của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) (xem mục 1.3). Các tòa án này trước tiên với tư cách là cấp tài phán cao nhất quyết định cho các lĩnh vực xét xử tư pháp cũng như xét xử hành chính, tài chính, lao động và xã hội (Tòa án Tư pháp Liên bang, Tòa án Hành chính Liên bang, Tòa án Tài chính Liên bang, Tòa án Lao động Liên bang và Tòa án Xã hội Liên bang). Ngoài ra còn có Tòa án Sáng chế Liên bang với tư cách là một Tòa án Liên bang xét xử ở cấp sơ thẩm (Điều 96 Khoản 1 của hiến pháp) cũng trực thuộc vào lĩnh vực trách nhiệm của Bộ BMJV.

1.1 Chức năng nhiệm vụ của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) trong lĩnh vực lập pháp

Trong chính phủ liên bang thì Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) trước tiên đóng vai trò chủ đạo trong các lĩnh vực pháp luật „truyền thống“. Trong đó bao gồm:

- Dân luật (Luật Nợ, Luật Tài sản, Luật Gia đình, Luật Thừa kế),
- Luật Thương mại và Doanh nghiệp, Luật Bảo hộ Kinh doanh và Luật Bản quyền Tác giả,
- Luật Hình sự,
- Luật Tổ chức Tòa án và Tố tụng cho các loại hình tòa án (ngoại trừ Tòa án Lao động và Tòa án Xã hội – chức năng của Bộ BMJV ở đó là góp ý và tư vấn),
- Luật Nghề nghiệp và Công vụ của Thẩm phán, Công Tố viên, Luật sư, Công Chứng viên, Luật sư Tòa án Sáng chế và Nhân viên tư pháp.

Ngoài ra Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) cũng như Bộ Nội vụ Liên bang với tư cách là bộ phận của hiến pháp luôn luôn có quyền tham dự vào các vấn đề thuộc lĩnh vực luật hiến pháp cũng như có quyền tham dự vào các vụ xét xử trước Tòa án Hiến pháp Liên bang. Bộ BMJV còn có chức năng thẩm tra các dự thảo luật và dự thảo các văn bản qui phạm pháp luật của tất cả các Bộ Liên bang khác cũng như các thỏa thuận giữa các quốc gia xem có phù hợp với Luật Hiến pháp, với Công pháp Quốc tế, với Pháp luật Âu châu và với Luật Liên bang hay không, trước khi các dự thảo này được chính phủ liên bang phê duyệt. Không những thế Bộ BMJV còn thẩm tra kỹ thuật xây dựng luật và việc áp dụng một ngôn ngữ pháp luật thống nhất và rõ ràng

như có thể. Ngoài ra các Ban, Phòng chuyên ngành của Bộ còn tham gia vào việc xây dựng pháp luật của Liên Minh Âu châu trong từng lĩnh vực chuyên ngành.

1.2 Chức năng nhiệm vụ của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) trong lĩnh vực hành chính tư pháp

Chức năng hành chính của Bộ BMJV là:

- tạo điều kiện về tổ chức, ngân sách, nhân sự và cơ sở hạ tầng cho công việc của Bộ và của các Tòa án Liên bang cũng như các cơ quan liên bang nằm trong phạm vi trách nhiệm của Bộ, và
- giám sát các Tòa án Liên bang về mặt tổ chức cũng như giám sát các cơ quan liên bang nằm trong phạm vi trách nhiệm của Bộ (xem mục 1.3) cả về mặt tổ chức lẫn chuyên môn; trong các trường hợp khiếu nại chống lại quyết định của Sở Tư pháp Liên bang theo Luật Dự trữ Dữ liệu Tư pháp Liên bang thì Bộ BMJV được xem như là „cấp xét xử khiếu nại“.

Ngoài ra thì Bộ BMJV còn là cơ quan xuất bản các báo và tạp chí thông tin chính thức của Liên bang (Báo Pháp luật Liên bang và Công Báo Liên bang).

1.3 Lĩnh vực điều hành của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV)

Thuộc vào lĩnh vực điều hành của Bộ BMJV gồm có ba trong tổng số năm Tòa án Tối cao Liên bang, đó là

- Tòa án Tư pháp Liên bang có trụ sở ở Karlsruhe (và một Hội đồng Xét xử ở Leipzig),
- Tòa án Hành chính Liên bang có trụ sở ở Leipzig,
- Tòa án Tài chính Liên bang có trụ sở ở München.

Ngoài ra thuộc vào lĩnh vực điều hành của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) còn có

- Tổng Công tố Liên bang bên cạnh Tòa án Tư pháp Liên bang có trụ sở ở Karlsruhe và một chi nhánh ở Leipzig,
- Tòa án Sáng chế Liên bang ở München xét xử ở cấp sơ thẩm trong các vụ tranh cãi về quyền sáng chế và nhãn hiệu,
- Cục Sáng chế và Nhãn hiệu Đức ở München với chi nhánh ở Jena và Trung tâm Thông tin Kỹ thuật ở Berlin, và
- Sở Tư pháp Liên bang ở Bonn.

Bộ BMJV cũng tham gia vào giai đoạn trước khi bầu các vị thẩm phán của Tòa án Hiến pháp Liên bang. Một nửa của tổng số các thẩm phán của Tòa án Hiến pháp Liên bang được Quốc hội Liên bang bầu và một nửa còn lại do Hội đồng Thủ hiến các Bang bầu (Điều 94 Khoản 1 của Hiến pháp). Ngoài ra Bộ BMJV còn tổ chức việc bầu cử các vị thẩm phán ở ba Tòa án Tối cao của Liên bang nằm trong lĩnh vực trách nhiệm của Bộ, đó là Tòa án Tư pháp Liên bang, Tòa án Hành chính Liên bang và Tòa án Tài chính Liên bang. Về việc bổ nhiệm thẩm phán các Tòa án Liên bang thì Bộ trưởng Bộ BMJV quyết định cùng với một Ủy ban Tuyển chọn Thẩm phán bao gồm mười sáu vị Bộ trưởng Tư pháp của mười sáu Bang và thêm mười sáu thành viên khác trong Quốc hội Liên bang do Quốc hội này tuyển chọn (Điều 95 Khoản 2 của Hiến pháp).

2. Cơ cấu tổ chức của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV)

Sự đa dạng của chức năng và nhiệm vụ của Bộ BMJV được phản ánh qua cơ cấu tổ chức của Bộ.

2.1 Thành phần lãnh đạo của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV)

Đứng đầu Bộ là Bộ trưởng Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang, Ông Heiko Maas. Ông Bộ trưởng với tư cách là thành viên của chính phủ liên bang có quyền tham dự vào các quyết định chính trị của chính phủ liên bang và chịu trách nhiệm chính trị cho Bộ mình. Hỗ trợ cho công việc của Ông Bộ trưởng có hai Thứ trưởng Quốc hội (Quốc Vụ Khanh) là Ông Christian Lange và Ông Ulrich Kelber và hai Thứ trưởng Điều hành là Bà Christiane Wirtz và Ông Gerd Billen. Các Quốc Vụ Khanh chuyên đặc trách liên hệ

với Quốc hội Liên bang, với Hội đồng Thủ hiến các Bang và với các Đảng phái chính trị. Hai vị Thứ trưởng Điều hành là công chức thay mặt cho Ông Bộ trưởng điều hành công việc nội bộ và đối ngoại của Bộ. Qua đó Ông Bộ trưởng và bốn vị Thứ trưởng tạo thành Ban Lãnh đạo của Bộ.

Ban Tham mưu Liên minh Âu châu trong ban lãnh đạo chịu trách nhiệm điều phối việc hợp tác trong Liên minh Âu châu cho lĩnh vực của Bộ BMJV cũng như cho các vấn đề cơ bản và hoạch định chiến lược ở cấp châu Âu. Ngoài ra Ban Tham mưu này còn đảm trách công tác phát triển quan hệ quốc tế ngoài Liên minh Âu châu. Phòng Điều phối Quốc tế INT-KOR trực thuộc ban lãnh đạo có trách nhiệm phát triển quan hệ hợp tác pháp luật với quốc tế, trong đó có Đối thoại Nhà nước Pháp quyền Đức - Trung cũng như hợp tác với Hội Hợp tác Pháp luật Quốc tế của Đức.

2.2 Các Tổng Vụ, Vụ và Phòng

Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) bao gồm bảy Tổng Vụ, mỗi Tổng Vụ lại bao gồm các Vụ và Phòng. Trong mỗi Tổng Vụ thì các công việc có liên hệ chuyên môn với nhau được thực hiện và giải quyết. Theo đó ví dụ Tổng Vụ Tư pháp và Pháp luật là Tổng Vụ phần chính chuyên về Luật Tố tụng, Luật Thẩm phán và Luật Công chức tư pháp, còn Tổng Vụ Pháp luật Hình sự đa phần chuyên về Luật Hình sự Cơ bản, Luật Hình sự Thanh Thiếu niên và Luật Hình sự Quốc tế. Đứng đầu một Tổng Vụ là Tổng Vụ trưởng, thông thường là một „công chức chính trị“ ở cấp Phó Thứ trưởng (công chức chính trị có thể bị giải chức về nghỉ hưu bất cứ lúc nào). Dưới Bộ trưởng liên bang và bốn Thứ trưởng thì Tổng Vụ trưởng là cấp cao nhất quyết định về chuyên môn và nghiệp vụ trong Tổng Vụ. Lãnh đạo của Tổng Vụ chịu trách nhiệm giám sát và điều phối công việc trong Tổng Vụ của mình và đảm bảo việc trao đổi thông tin giữa lãnh đạo Bộ và Tổng Vụ. Mỗi Tổng Vụ thường bao gồm hai Vụ, có một Tổng Vụ bao gồm ba Vụ. Lãnh đạo Vụ có chức năng hướng dẫn và hoạch định công tác cho các Phòng dưới quyền.

Các Phòng là những đơn vị cơ bản của Bộ và là bộ phận trực tiếp thực hiện công tác chuyên môn nghiệp vụ. Nhân viên của Phòng thông thường là những cán bộ chuyên môn cao cấp (đa số là luật gia) có nhiệm vụ hỗ trợ cho Ban Lãnh đạo của Phòng. Ngoài ra tùy nhu cầu mà mỗi Phòng còn có các nhân viên tư pháp và nhân viên hành chính trợ

giúp trong công việc. Ban Lãnh đạo của Phòng chịu trách nhiệm phân chia công tác trong Phòng.

2.3 Chức năng nhiệm vụ của mỗi Tổng Vụ trong Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV)

Cấu trúc của Bộ BMJV thành bảy Tổng Vụ phản ánh các lĩnh vực chức năng nhiệm vụ của Bộ. Ngoài Tổng Vụ Trung ương là trường hợp ngoại lệ, các Tổng Vụ chuyên môn khác thông thường chịu trách nhiệm cho các lĩnh vực pháp luật chuyên môn của mình:

Tổng Vụ Z	Hành chính Tư pháp (Tổng Vụ Trung ương)
Tổng Vụ R	Tư pháp và Pháp luật
Tổng Vụ I	Dân luật
Tổng Vụ II	Luật Hình sự
Tổng Vụ III	Luật Kinh tế và Thương mại
Tổng Vụ IV	Luật Hiến pháp và Luật Hành chính; Công pháp Quốc tế và Pháp luật châu Âu
Tổng Vụ V	Chính sách cho người tiêu dùng

2.3.1 Tổng Vụ Z (Hành chính Tư pháp) chịu trách nhiệm tạo điều kiện về nhân sự, tổ chức, ngân sách, và cơ sở hạ tầng cho công việc của Bộ và của các Tòa án Liên bang cũng như các cơ quan liên bang thuộc phạm vi trách nhiệm của Bộ. Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) đặc biệt quan tâm đến việc tăng cường sử dụng công nghệ thông tin để hợp lý hóa tiến trình công việc và để cải tiến khả năng truyền thông và thông tin cũng như lưu lượng thông tin trong và ngoài Bộ.

Ngoài ra Tổng Vụ Z còn chịu trách nhiệm đảm nhận các dự án khác nhau có mục tiêu đưa công nghệ thông tin hiện đại áp dụng trong việc liên hệ với các Tòa án Liên bang và các cơ quan liên bang nằm trong phạm vi trách nhiệm của Bộ cũng như trong việc truyền thông và thông tin trong nội bộ các tòa án và trong quản lý hồ sơ tài liệu („Tư pháp điện tử“). Trong lĩnh vực này Tổng Vụ Hành chính Tư pháp điều khiển việc hợp tác giữa Liên bang và các Bang cũng như các dự án Âu

châu và điều chỉnh các tiêu chuẩn công nghệ thông tin trong lĩnh vực quốc gia và quốc tế cho phù hợp với nhau.

Tổng Vụ Hành chính Tư pháp cũng nỗ lực hỗ trợ tiến trình soạn thảo và ban hành luật của Liên bang bằng các phương tiện điện tử. Ví dụ phần mềm „eNorm“ („Tiêu chuẩn điện tử“) tạo điều kiện để chỉ làm việc với một tài liệu điện tử độc nhất cho cả tiến trình từ giai đoạn soạn thảo bản dự thảo luật đầu tiên cho đến giai đoạn ban hành, qua đó có thể tránh được các sự cố như bị ngắt mạch vi tính, một việc làm hai lần hay nhiều lỗi làm hư hỏng khác. Một trọng điểm khác trong lĩnh vực này là sự tiếp cận điện tử với pháp luật liên bang dễ dàng hơn. Tất cả các văn bản pháp luật và văn bản qui phạm pháp luật của Liên bang lâu đời cũng như cập nhật hoặc tất cả các thay đổi, bổ sung, sửa chữa đều được phổ biến qua hệ thống công nghệ thông tin pháp luật "juris" cho những ai quan tâm đến, ngoài ra các văn bản pháp luật cập nhật cũng còn được phổ biến qua Dịch vụ Phục vụ Người dân miễn phí „Gesetze-im-Internet.de“ („Pháp luật trên Mạng“). Tổng Vụ Z (Hành chính Tư pháp) còn chịu trách nhiệm quản lý cổ phần của Liên bang trong Công ty trách nhiệm hữu hạn juris.

2.3.2 Tổng Vụ R (Tư pháp và Pháp luật) chịu trách nhiệm về các Luật Tổ chức Tòa án, có nghĩa là về các qui định luật liên bang về Xây dựng và Tổ chức các Tòa án và các Viện Công tố. Ngoài ra Tổng Vụ R còn chịu trách nhiệm về các qui định về qui trình tố tụng ở các tòa án tư pháp, có nghĩa là các tòa án dân sự và hình sự kể cả các qui trình điều tra hình sự, cũng như cho các tòa án hành chính và tài chính. Thêm vào đó thì lĩnh vực trách nhiệm của Tổng Vụ R (Tư pháp và Pháp luật) còn là Luật Cưỡng chế Thi hành Án bao gồm Luật Cưỡng chế Bán Đấu giá, Luật Phá sản cũng như Luật Chi phí Tòa án. Ngoài ra Tổng Vụ R còn đặc trách việc xét xử hòa giải ngoài tòa án các xung đột (đặc biệt là hòa giải và trọng tài) cũng như chịu trách nhiệm về Luật Nghề nghiệp tư pháp (Luật Thẩm phán và Nhân viên tư pháp và Luật Nghề nghiệp của Luật sư, Luật sư bằng sáng chế cũng như của Công chứng viên) và Luật Tiền Công Luật sư. Công tác đào tạo luật gia và đào tạo bổ túc cho các thẩm phán và công tố viên, đặc biệt trong khuôn khổ trách nhiệm của Tổng Vụ này đối với Học viện Thẩm phán Đức, cũng nằm trong quyền hạn của Tổng Vụ này.

Hiện nay thì Tổng Vụ này phần chính đang dự thảo nghiên cứu đề ra các qui định mới trong việc xét xử các vụ việc gia đình, xét xử tư pháp và hành chính, trong tiến trình điều tra hình sự, trong Luật Phá sản cũng như trong việc thực hiện một qui định của Liên minh Âu châu nhằm hòa giải các tranh chấp từ các hợp đồng cho người tiêu dùng (Qui Định ADR) và các công tác nhằm cải tiến Luật Cường chế Thi hành Án.

Nhóm công tác dự án "Sửa chữa lại giai đoạn Đức Quốc Xã trong ngành Tư pháp và Hành chính Tư pháp" được thành lập trong Tổng Vụ R còn hỗ trợ các công việc của "Ủy ban Khoa học Độc lập trong Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang nhằm sửa chữa lại quá khứ Đức Quốc Xã" được đưa vào hoạt động vào năm 2012, có nhiệm vụ nghiên cứu sự liên tục về nhân sự và cơ cấu và các đồ vỡ cũng như các quan điểm nội dung của công tác soạn thảo luật của Bộ đặc biệt trong những năm của thập niên 1950 và 1960. Ý nghĩa chính trị của dự án này cũng được chuyển tải cho dư luận biết, trong đó nhóm công tác dự án luôn đặc biệt đề cập đến các nhóm nạn nhân của chế độ Đức Quốc Xã.

2.3.3 Trọng tâm của công việc của Tổng Vụ I (Dân luật) là Luật Dân sự, là pháp luật xác lập các điều kiện khung pháp lý cho các mối liên hệ pháp luật tư giữa người dân với nhau trong trật tự xã hội tự do của chúng ta. Một phần của các văn bản pháp luật này đặc biệt qui định các mối liên hệ hợp đồng giữa các doanh nghiệp và người tiêu thụ.

Lĩnh vực trọng tâm của Dân luật đã được viết ra thành văn bản trong Bộ Dân luật (BGB) với gần 2400 điều khoản. Bộ Dân luật chứa đựng các qui định chung bao quát cho các giao dịch kinh doanh cũng như các qui định cho các loại hợp đồng nhất định như Hợp đồng Mua Bán, Hợp đồng Thuê mướn, Hợp đồng cho Vay có Lãi và Hợp đồng Du lịch. Ngoài ra Bộ Dân luật còn qui định Luật Tài sản cùng với Luật Nhà Đất và Luật Thế chấp, Luật Thừa kế cũng như Luật Gia đình cùng với Luật Hôn nhân (Kết hôn, Chia cải Sở hữu của vợ chồng, Ly dị và Hậu quả của việc ly dị), Luật Con (Gốc tích, Bảo dưỡng, Đối xử, Giám hộ, Nhận Con nuôi), Luật Cấp dưỡng và các qui định về việc giám hộ cho những người trưởng thành nhưng cần sự giúp đỡ.

Thuộc vào chức năng của Tổng Vụ I (Dân luật) còn là bảo vệ người tiêu dùng trước các bất lợi về pháp lý qua việc xây dựng một cách hài hòa các qui định về Dân luật, ví dụ như Luật Các Điều kiện Phổ thông về Mua Bán, Luật Hợp đồng Du lịch và Luật Tín dụng cho Người Tiêu dùng. Ngoài ra Tổng Vụ I còn soạn thảo các qui định về Cân đối Bồi thường hợp lý trong những trường hợp thiệt hại trong giao thông đường bộ, đường sắt và đường hàng không hoặc thiệt hại do các sản phẩm công nghiệp và các công trình tác hại môi trường. Sự hài hòa giữa Luật Dân sự Âu châu và Luật Dân sự quốc tế cũng như với Dân luật quốc tế có một ý nghĩa lớn lao. Dân luật quốc tế qui định phải áp dụng hệ thống pháp luật nào trong những trường hợp có liên hệ đến nhiều quốc gia. Thêm vào đó còn có những hoạt động khác trong lĩnh vực quốc tế như vấn đề Tương trợ Tư pháp với nước ngoài. Tổng Vụ Dân luật còn chịu trách nhiệm về lĩnh vực Pháp luật cho các Vấn đề Liên hệ đến Tài sản Chưa Giải quyết sau khi thống nhất nước Đức.

2.3.4 Tổng Vụ II (Luật Hình sự) chuyên soạn thảo các tiêu chuẩn qui phạm của hệ thống pháp luật nhằm ngăn cấm những hành vi nhất định và trừng phạt tù hoặc tiền trong trường hợp vi phạm. Trọng điểm của Pháp luật Hình sự được ghi rõ trong Bộ Luật Hình sự. Trọng điểm này bao gồm các tội cố sát và ngộ sát, cướp của và trộm cắp, xúc phạm, các tội phạm ảnh hưởng nguy hại đến nền an ninh của nước Cộng hòa Liên bang Đức (ví dụ như tội phản quốc hay tội tham gia vào các tổ chức khủng bố) hoặc vi phạm các tội phạm hình sự kinh tế. Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) là Bộ chủ đạo chuyên soạn thảo tất cả các văn bản qui phạm pháp luật này cũng như các đạo luật khác liên hệ đến các vấn đề có trọng tâm là pháp luật hình sự - ví dụ như Luật Tòa án Thanh Thiếu niên, Luật Vi phạm Hành chính hay Luật Hình sự Quân sự. Ngoài ra các tội phạm khác cũng được ghi rõ trong các Đạo luật Đặc biệt được mệnh danh là Pháp luật Hình sự Phụ do các Bộ khác soạn thảo khi cần thiết; trong những trường hợp này thì tại Bộ BMJV có các Phòng chuyên môn của Tổng Vụ Pháp luật Hình sự phụ trách hợp tác với các Bộ liên hệ.

Trực thuộc Tổng Vụ II (Luật Hình sự) còn có các Phòng chuyên nghiên cứu về các tác dụng hệ quả của Pháp luật Hình sự, ví dụ như việc ghi vào hồ sơ của Trung tâm Liên bang Lưu trữ Dữ liệu Tư pháp hay Luật Bồi thường cho Hậu quả của các Biện pháp Truy nã Hình sự dành cho những người bị thiệt hại bởi một phán quyết mà sau đó được hủy hay giảm án hay bị thiệt hại vì bị tạm giam một

thời gian. Thuộc vào chức năng này còn có công tác nghiên cứu các khả năng và biện pháp phòng ngừa tội phạm hình sự.

Ngoài ra Tổng Vụ II còn kiểm tra giám sát Tổng Công tố Liên bang bên cạnh Tòa án Tư pháp Liên bang. Tuy nhiên trách nhiệm kiểm tra giám sát các Viện Công tố cấp dưới và việc thi hành án cũng như giám sát các nhà tù trại giam lại nằm trong quyền hạn các Bang.

Ảnh hưởng của Liên minh Âu châu đối với Pháp luật Hình sự quốc gia càng ngày càng mạnh. Khi các tội phạm hình sự hoạt động vượt biên giới thì tất yếu là các hoạt động truy lùng tội phạm cũng phải vậy. Chính vì thế mà một số công cụ pháp luật đã được hình thành ở các nước trong Liên minh Âu châu để dễ dàng cho các hoạt động phòng chống tội phạm xuyên quốc gia, ví dụ như Lệnh Bắt Giam Âu châu. Tổng Vụ Pháp luật Hình sự thảo luận và trao đổi tại Bruxelles về các công cụ pháp luật này và chuẩn bị thực hiện các biện pháp này tại Đức. Sở Tư pháp Liên bang tại Bonn chịu trách nhiệm xử lý các trường hợp cụ thể trong lĩnh vực Tương trợ Tư pháp và Dẫn Độ nếu các trường hợp đó nằm trong quyền hạn của Liên bang. Tổng Vụ Pháp luật Hình sự của Bộ BMJV chịu trách nhiệm kiểm tra giám sát công việc của Sở Tư pháp Liên bang trong việc xử lý từng trường hợp.

2.3.5 Tổng Vụ III (Luật Kinh tế và Thương mại) chịu trách nhiệm soạn thảo các qui định về Luật Thương mại và Luật Doanh nghiệp, Luật Cân đối Tài chính, Luật Hợp đồng Bảo hiểm, Luật Bảo hộ Kinh doanh (Luật Bằng Sáng chế và Bảo hộ Sản phẩm Công nghiệp, Luật Bảo hộ Kiểu Dáng Công nghiệp, Luật Bảo hộ Nhãn hiệu, Luật Chống Cạnh tranh bất chính) cũng như Luật Bảo hộ Bản quyền Tác giả. Ngoài ra Tổng Vụ III còn có chức năng kiểm tra giám sát các dự thảo luật và dự thảo các văn bản qui phạm pháp luật của tất cả các Bộ khác về các lĩnh vực Pháp luật Kinh tế, Tài chính và Thuế. Điều đặc biệt đáng ghi nhận ở đây là chức năng của Tổng Vụ Pháp luật Kinh tế và Thương mại trong lĩnh vực Luật Thị trường Tài chính và thành quả khắc phục được hậu quả của cuộc khủng hoảng tài chính và kinh tế kể từ cuối năm 2008. Thêm một điểm nổi bật nữa là nỗ lực của Tổng Vụ III trong lĩnh vực Luật Các Công nghệ Truyền thông và Thông tin Mới và Các Công nghệ Mới trong lĩnh vực Khoa học Tự nhiên.

Lĩnh vực chức năng của Tổng Vụ Pháp luật Kinh tế và Thương mại gắn bó đặc biệt mật thiết với đà phát triển quốc tế và được quyết định bởi nó.

Chính vì thế mà một trong những trọng tâm trong công tác của Tổng Vụ III là tham gia vào công việc của Liên minh Âu châu và của Tổ chức Sáng chế Âu châu cũng như của Liên Hiệp Quốc và các Tổ chức Đặc trách của nó. Mục tiêu quan trọng mà Tổng Vụ này hướng đến là các công tác ở cấp Âu châu nhằm thành lập một cơ chế chung Công nhận Bằng Sáng chế có giá trị khắp Liên minh Âu châu bao gồm việc xây dựng một Tòa án cho Phát minh và Sáng chế Âu châu và công tác phòng chống vi phạm bản quyền sản phẩm (hàng giả).

2.3.6 Tổng Vụ IV (Luật Hiến pháp và Luật Hành chính; Công pháp Quốc tế và Luật Âu châu) chịu trách nhiệm về Luật Hiến pháp, Luật Hành chính phổ thông và đặc thù, Công pháp Quốc tế trong đó bao gồm Nhân quyền, Luật của Liên minh Âu châu cũng như về việc thẩm tra pháp luật, có nghĩa là thẩm tra các dự thảo luật và dự thảo các văn bản qui phạm pháp luật về tính hệ thống (pháp luật) và tính hình thức (pháp luật). Tổng Vụ IV tham gia vào các cuộc xét xử tại Tòa án Hiến pháp Liên bang, trong đó Chính phủ Liên bang hoặc là với tư cách một trong những bên của vụ xét xử, hoặc là có quyền phát biểu ý kiến về vụ việc. Ngoài ra Tổng Vụ này còn là cơ quan chủ đạo soạn thảo Đạo luật về Tòa án Hiến pháp Liên bang.

Trong khuôn khổ của việc thẩm tra pháp luật thì Tổng Vụ IV chịu trách nhiệm thẩm tra tất cả các dự thảo luật và dự thảo các văn bản qui phạm pháp luật của các Bộ liên bang khác cũng như của các Tổng Vụ chuyên ngành khác thuộc Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) về tính hợp hiến hợp pháp và tính thống nhất với pháp luật hiện hành. Ngoài ra Tổng Vụ này còn lưu ý đến tính hệ thống và tính hợp lý của các đạo luật. Các hướng dẫn cho việc xây dựng một hình thức thống nhất cho các đạo luật và các văn bản qui phạm pháp luật đã được trình bày trong „Sổ tay Hướng dẫn về Hình thức Pháp luật“ do Bộ BMJV xuất bản và ấn hành lần thứ ba vào năm 2008. Tổng Vụ IV còn lưu ý xem xét đến tính rành mạch dễ hiểu và ngữ pháp đúng đắn của ngôn ngữ dùng trong các dự thảo. Trong công việc này Tổng Vụ IV được sự hỗ trợ của các nhà ngôn ngữ học.

Tổng Vụ IV cũng còn là bộ phận thực hiện chức năng của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV) trong các lĩnh vực nằm ngoài cơ chế pháp luật của quốc gia. Trên lĩnh vực Công pháp Quốc tế - bao gồm Nhân quyền - thì Tổng Vụ này chịu trách nhiệm thẩm tra xem xét các dự án của hệ thống Pháp luật quốc tế mà Cộng hòa Liên bang Đức tham gia, bên cạnh đó còn góp phần xây dựng và thẩm tra các văn bản qui phạm pháp luật của hệ thống này để áp dụng vào cơ chế pháp luật quốc gia. Tổng Vụ IV còn đóng góp vào việc soạn thảo và góp ý trong các công ước quốc tế. Trong lĩnh vực Pháp luật của Liên minh Âu châu thì tất cả các vấn đề cơ bản và các vấn đề khái quát đều được phân tích xử lý, đặc biệt khi mà các vấn đề này có liên hệ đến Luật Ưu tiên Liên minh Âu châu, chẳng hạn như các Thỏa ước trong Liên Minh Âu châu và Công ước về các Quyền Căn bản. Ngoài ra Tổng Vụ này còn đại diện cho chính phủ liên bang ra trước Tòa án của Liên Minh Âu châu trong các vụ xét xử liên hệ đến các lĩnh vực chủ đạo của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang (BMJV).

Một bộ phận trực thuộc Tổng Vụ IV là Ủy Nhiệm viên của Chính phủ Liên bang đặc trách về các vấn đề Nhân quyền, là bộ phận đại diện cho Nhà Nước Cộng hòa Liên bang Đức trước những cơ chế quốc tế có nhiệm vụ kiểm tra giám sát việc thực hiện bảo vệ Nhân quyền ở Đức mà nước này đã cam kết với quốc tế. Ngoài ra Tổng Vụ này với tư cách là Ủy nhiệm viên cho các phiên tòa xét xử còn đại diện cho Nhà Nước Cộng hòa Liên bang Đức trước Tòa án Âu châu về Nhân quyền cũng như trước Ủy ban Nhân quyền, Ủy ban Chống Phân biệt Chủng tộc và Ủy ban Chống Tra tấn của Liên Hiệp quốc. Tổng Vụ IV còn là liên lạc viên của Ủy ban Phòng chống Tra tấn và Đối xử vô nhân đạo và phi nhân bản của Hội đồng Âu châu, liên lạc viên của Ủy ban chống Kỳ thị Chủng tộc và Hẹp hòi của Hội đồng Âu châu cũng như liên lạc viên cho Ủy ban Bảo vệ các Quyền Cơ bản của Liên Minh Âu châu. Tổng Vụ IV còn soạn thảo và thực hiện một số các Hiệp định về Nhân quyền của Liên Hiệp quốc và của Hội đồng Âu châu. Ủy Nhiệm viên của Chính phủ Liên bang còn là thành viên của Hội đồng Quản trị của Viện Nhân quyền Đức.

2.3.7 Tổng Vụ V (Chính sách cho người Tiêu dùng) chú trọng đến quyền lợi của người tiêu dùng về mặt pháp luật và kinh tế, trong đó đặc biệt là chính sách cho người tiêu dùng trong một xã hội công nghệ truyền thông, với những dịch vụ tài chính, trong lĩnh vực năng lượng và giao thông cũng như trong lĩnh vực y tế và xã hội. Bên

cạnh những quan điểm về nội dung này thì những vấn đề thực thi pháp luật cũng như vấn đề thông tin cho người tiêu dùng, hướng dẫn cho người tiêu dùng và nghiên cứu tâm lý người tiêu dùng đóng một vai trò quan trọng. Tổng Vụ V chịu trách nhiệm chủ đạo cho việc soạn thảo Luật thực hiện Bảo vệ người Tiêu dùng Âu châu, Báo cáo Chính sách cho người Tiêu dùng cũng như Đạo luật Cải tiến Thông tin liên quan đến Sức khỏe của người Tiêu dùng (Luật Thông tin cho người Tiêu dùng - VIG), trong trường hợp liên hệ đến việc bảo vệ người tiêu dùng về mặt kinh tế. Ngoài ra Tổng Vụ V còn trông coi Hội Kiểm tra Chất lượng Hàng hóa và Hiệp hội Liên bang cho người Tiêu dùng. Tổng Vụ V bồi dưỡng quan hệ quốc tế trên lĩnh vực Chính sách cho người Tiêu dùng, như là tham gia làm hội viên các tổ chức quốc tế.

Bộ phận Ủy nhiệm viên Nghiên cứu của Bộ BMJV được đặt trong Tổng Vụ V. Bộ phận này đặc biệt chịu trách nhiệm điều phối công tác nghiên cứu trong Bộ BMJV và các chương trình nghiên cứu Âu châu. Ngoài ra Tổng Vụ V còn chú trọng đến các vấn đề Bền vững, vấn đề Trách nhiệm Xã hội của Doanh nghiệp, vấn đề Xã hội của người Dân và vấn đề Dân số.

3. Nhân sự của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang

Vào năm 1949 Bộ Tư pháp và Bảo vệ người tiêu dùng Liên bang bắt đầu làm việc chỉ với gần 80 cán bộ công nhân viên chức. Hiện nay Bộ có trên 760 nhân viên (cập nhật vào tháng 09 năm 2015). Tại Bộ BMJV hiện nay có tổng cộng là 291 luật gia làm việc, trong đó có 134 nữ. Trong số 291 luật gia này có 119 thẩm phán, công tố viên cũng như công chức nam và nữ của các Bang được cử về công tác ở Bộ BMJV một thời gian nhất định, thông thường là từ hai đến ba năm. Các thẩm phán được cử về Bộ trong thời gian này không hành xử chức năng của một vị thẩm phán mà làm việc với tư cách là nhân viên của các Phòng chuyên môn. Vào năm 2014 thì các nhóm ngành nghề trong Bộ BMJV được đa dạng hóa hơn nhờ có thêm các đồng nghiệp làm việc trong lĩnh vực Chính sách cho người Tiêu dùng. Bây giờ thì trong Bộ BMJV còn có các kinh tế gia, các nhà khoa học tự nhiên và khoa học chính trị công tác nữa.

Đại diện cho quyền lợi của các cán bộ công nhân viên chức trong Bộ là một Hội đồng Nhân sự, một bộ phận Ủy Nhiệm viên về Bình đẳng Bình quyền và một Ủy Nhiệm viên cho những người Khuyết Tật.

Kể từ khi chính quyền liên bang được chuyển từ Bonn về Berlin vào năm 1999 thì đa số các cán bộ công nhân viên chức về làm việc tại cơ sở chính của Bộ ở Berlin. Ở Bonn còn lại một chi nhánh của Bộ Tư pháp và Bảo vệ người Tiêu dùng Liên bang với 14 cán bộ công nhân viên.